

Boşanmanın ve gayrimenkul bağışının aynı tarihte olması halinde hesaplanacak V.İ.V'de uygulanacak vergi oranı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	66813766-160[16-2012-1]-656
Tarih	07.11.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 66813766-160[16-2012-1]-656 07/11/2013

Konu : Boşanmanın ve gayrimenkul bağışının aynı tarihte olması halinde hesaplanacak V.İ.V'de uygulanacak vergi oranı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizde, eşinizden anlaşmalı olarak boşanmak için eşinize ait gayrimenkulü önce (01.02.2012 tarihinde) tapuda bağış olarak aldığınız daha sonra aynı tarih itibarıyla boşanmanın kesinleştiği belirtilerek, söz konusu bağışın eşten ivazsız mal intikali olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususundaki Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Bilindiği üzere; 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu, 2 nci maddesinin (b) bendinde ise mal tabirinin; mülkiyete konu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen diğer bütün hakları ve alacakları ifade ettiği, (d) bendinde

de ivazsız intikal tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade ettiği açıklanmış parantez içi hükmü ile de maddi ve manevi bir zarar karşılığı verilen tazminatların ivazsız intikal sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 11 inci maddesinde bu vergiye konu olacak malların değerleme gününün, miras yoluyla meydana gelen intikallerde mirasın açıldığı, diğer suretle meydana gelen intikallerde malların hukuken iktisap edildiği gün olduğu, nispetler başlıklı 16.maddesinde ise; "Veraset ve İntikal Vergisi... yazılı nispetler üzerinden alınır. Bir şahsa ana, baba eř ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinenlere yapılan ivazsız intikaller hariç) ivazsız mal intikali halinde vergi, ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanarak hesaplanır." hükmü yer almıştır.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 19 uncu maddesinde, vergi alacağının vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın meydana gelmesi veya hukuki durumun oluşması ile doğacağı belirlenmiştir. Veraset ve intikal vergisinde de vergi alacağı; ölüm, lme bağlı bir tasarruf, bağış ve sair surette bir ivazsız intikalin meydana geldiği zaman doğmaktadır.

Diğer taraftan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 174 üncü maddesinde "Mevcut veya beklenen menfaatleri boşanma yüzünden zedelenen kusursuz veya daha az kusurlu taraf, kusurlu taraftan uygun bir maddi tazminat isteyebilir. Boşanmaya sebep olan olaylar yüzünden kişilik hakkı saldırıya uğrayan taraf, kusurlu olan diğer taraftan manevi tazminat olarak uygun miktarda bir para ödenmesini isteyebilir" denilmektedir. Aynı Kanun'un 184 üncü maddesinin 5 numaralı fıkrasında ise boşanma veya ayrılığın fer'i sonuçlarına ilişkin anlaşmaların hakim tarafından onaylanmadıkça geçerli olmayacağı, 178 inci maddesinde ise evliliğin boşanma sebebi ile sona ermesinden doğan dava hakları, boşanma hükmünün kesinleşmesinin üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 202 nci maddesinde de "Eşler arasında edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulanması asıldır. Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle kanunda belirlenen diğer rejimlerden birini kabul edebilirler", anılan Kanunun 203 üncü maddesinde de "Mal rejimi sözleşmesi, evlenmeden önce veya sonra yapılabilir. Taraflar, istedikleri mal rejimini ancak kanunda yazılı sınırlar içinde seçebilir, kaldırabilir veya değiştirebilirler." hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 218 inci maddesinde, "Edinilmiş mallara katılma rejimi, edinilmiş mallar ile eşlerden her birinin kişisel mallarını kapsar." 219 uncu maddesinde de;

"Edinilmiş mal, her eşin bu mal rejiminin devamı süresince karşılığını vererek elde ettiği malvarlığı değerleridir.

Bir eşin edinilmiş malları özellikle şunlardır.

1.alışmasının karşılığı olan edinimler,

2. Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler,

3. Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar,

4. Kişisel malların gelirleri,

5. Edinilmiş malların yerine geçen değerler."

hükümleri yer almıştır.

Aynı Kanunun 1029 uncu maddesinde, "Bu Kanun 1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe girer." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 4722 sayılı Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinde, "Türk Medeni Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş olan eşler arasında bu tarihe kadar tabi oldukları mal rejimi devam eder. Eşler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bir yıl içinde başka bir mal rejimi seçmedikleri takdirde, bu tarihten geçerli olmak üzere yasal mal rejimini seçmiş sayılırlar..." denilmektedir.

Bu hükümlere göre, Türk Medeni Kanununun yürürlüğünden önce evlenen eşler 01.01.2003 tarihine kadar, Kanunun yürürlük tarihinden sonra evlenen eşler de sözleşme ile anılan Kanunda belirlenen mal rejimlerinden birini seçmedikleri takdirde edinilmiş mallara katılma rejimini kabul etmiş sayılmaktadırlar. Bu itibarla, söz konusu gayrimenkulün edinilmiş mallara Katılma Rejimi çerçevesinde, elde edilmiş bir mal olması halinde, Dursun ŞENEL'den tarafınıza bağışlanan gayrimenkulün 2/3 payın yarısı size ait bulunduğundan, tarafınızdan verilecek veraset ve intikal vergisi beyannamesinde size ait olan pay beyan edilemeyecektir.

Özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; İzmir 4. Aile Mahkemesinin 13.09.2011 tarihli boşanma kararının 01.02.2012 tarihinde kesinleştiği, aynı tarih itibarıyla tapuda ... 'den 2/3 payının tarafınıza bağış yapıldığı, 31.01.2012 tarihinde yapılan protokolün ise söz konusu mahkeme kararına bağlanmadığı ve onaylanmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hükümler ve açıklamalar çerçevesinde;

- 31.01.2012 tarihli protokolün mahkemece onaylanmış olmaması nedeniyle protokolde yer alan hususların 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 2 inci maddesinin (d) bendinin parantez içi hükmünde belirtilen tazminatlar kapsamında olmadığı,

- Tapudaki devrin boşanma kararının kesinleştirilmesinden önce yapıldığı göz önüne alındığında, tarafınıza yapılan bağışın eşler arası mal intikali olarak değerlendirilmesinin mümkün olduğu

dolayısıyla verginin anılan Kanunun 16 ncı maddesindeki ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanmak suretiyle hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026